

...to každý NEVÍ

Rýchory

Na východním okraji Krkonošského národního parku je nádherné pásmo Rýchor, vysoké kolem 1000 metrů nad mořem. Turisty sem lákají uchvatné výhledy, krása horské květeny, staleté buky šerého pralesa a výborně vedená Rýchorská bouda, z níž je možno podnikat spoustu vděčných výletů a túr: do blízkého Začleře a Svobody nad Úpou, do Jánských lázní a na Černou horu, na Babí, do Pece a na Sněžku, na Malou Úpu, Pomezí boudy atd. Vzorný pořádek, čistota, skvělá kuchyně a dobré a levné ubytování jsou přednostmi Rýchorské boudy. V zimě tu jsou krásné lyžařské sjezdy a terény vhodné zejména pro děti. Od září do 20. prosince a od 1. dubna do 30. června se poskytují slevy 40%. Bouda má 35 lůžek v jedno až čtyřlůžkových pokojích a noclehárnu. Na Rýchorách je nádherný klid. Proto není divu, že sem jezdí ti, kdo hledají odpočinek a zdraví.

Text: Arno Kalina - Snímek: F. Kácovský

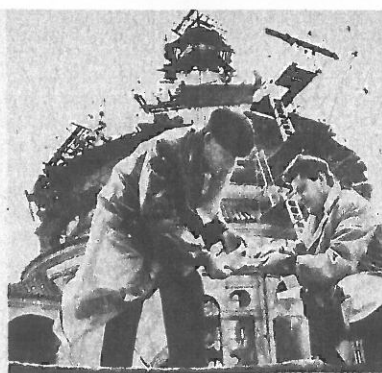

Noční dravec

Vládcem nočních dravců je bezesporu výr (*Bubo bubo* L), který neváhá zaútočit na srnčí mládě, ale spokojí se i s myší. Svoje oběti vyhledává zrakem i sluchem. Člověk považuje velké, žluté soví oko za známku moudrosti. Jaká je však pravda? Mozek všech sov je nepatrný. Obrovské oko slouží k zachycení co největšího množství světla. Oko samo je nepohyblivé. Kdybyste mohli sledovat život výra ve volné přírodě, viděli byste, že chce-li si prohlédnout malou kořist, musí nejdříve odstoupit a pak ji, díky své dalekozrakosti, hledá někde úplně jinde. Takové situace působí na diváka velmi komicky.

Náhradou za dalekozrakost a nepohyblivost očí má však výr schopnost otočit hlavu až o 260°, takže může pozorovat předmět pohybující se v kruhu téměř po celé jeho dráze. Svoji přítomnost prozradí výr na jaře v době milostné, kdy je jeho táhlé houkání slyšet na kilometry daleko. Mláděta přicházejí na svět v noci. Staří přinesenou kořist trhají na malé kousky, které jim přidržují u zobáku. Mladí výři byli často vybírní pro výrovku, takže celému rodu hrozilo vyhubení. Po vyhlášení ochrany se tento pták opět rozmnožil. Na úseku dlouhém asi třicet kilometrů od Týna nad Vltavou, proti proudu Vltavy hnízdí 7—8 párů tohoto největšího nočního dravce.

Text a snímek:
Václav Kvasnička

Byli jsme při tom

Nebylo právě vhodné počasí k procházkám po nádvoří a zahradě na zámku v Jindřichově Hradci, ale ani podzimní déšť nás nemohl zahnat do budovy, protože jsme napjatě čekali až... až řemeslníci podají z lucerny na věži zahradního renesančního rondelu vzkaz od prapředků. Správce zámku Otakar Plzák před námi pak otevřel dvě cínové krabice. V jedné, která měla podobu bandasky, byly vzkazy ve formě jakéhosi denního záznamu z doby třicetileté války. Psal je Václav Raczek Kozojedský a my jsme z jeho rukopisu „Paměti rozdílné z roku 1645“ zaznamenali, že „v březnu 9tého dne toho roku, veliká tropa asi 300 koní silná zde ve městě Hradci pod svatým Jakubem v poli se ukázala. Pana Kryštofa Bramhauzského, písaře, toho času na Lhotě Červené ze všeho až do košile svlíkli...“ To je úryvek z několikalistové zprávy Raczky. Další rozluštění už bude na pracovnicích jindřichohradeckého archivu, pak se třeba dozvíme proč pana Bramhauzského, až do košile svlíkli“.

V další, menší schránce byl vzkaz o mnoho mladší. Byl z roku 1880. Byly zde uloženy noviny z toho roku „Ohlasy od Nežárky“, soudobá rytina Jindřichova Hradce a další tiskoviny, jež „zaobalil 8. července 1880 Vilém Jar. Landfrass, knihtiskař v Jindř. Hradci“. Mimo korálek, kousky pečeti a svatých obrázků tu byl i seznam řemeslníků, kteří v té době pracovali na opravě zámeckého rondelu. Jistě i roku 1964 budou uloženy do schránky ve věži vzkazy do budoucna, aby třeba lidé 21. století věděli, jak jsem toho roku žili a znali ty, kteří pracovali na opravách zámeckých staveb.

Na snímku otevření krabice a listiny z r. 1645 v rukou s. Plzáka, v pozadí stavba rondelu.

Text Mir. Veselý
Snímek Zd. Martinovský

Kde dostanete žinčicu

Po loňském, téměř senzačním úspěchu prvních pohostinských družstevních salašů na Slovensku, vyrostla tu letos celá řada nových. Salaš na našem snímku, uvnitř i zvenku pěkně vyřezávaná, patří JRD v Jablonově a byla dána do provozu v srpnu. Leží hned u hlavní silnice nad Spišským Podhradím. K občerstvení tu dostanete žinčicu i ovčí sýr, domácí klobásy a tločenku, samozřejmě i bronzové halušky a spišskou klobásu.

Text a snímek M. Voděra

Úspěšná horolezecká sezóna

Bilance letošní horolezecké sezóny je velmi aktivní. Čilý cestovní ruch umožnil uskutečnit řadu zájezdů do hor, které by se po oficiální línii neprosadily, ale které přinesly stejně hodnotné výkony, jako výpravy organizované ústřední sekci.

Nejvýznamnější výkon a jeden z největších úspěchů našeho horolezectví vůbec je v pořadí čtrnáctý přechod hřebene Bezingské stěny v Centrálním Kavkaze, který se zdařil v dosud nejkratším čase 4½ dne W. Ginzlovi a M. Matrasovi; za úspěšnou reprezentaci obdrželi tyto horolezci tituly mistrů sportu.

Velmi hodnotný je též prvovýstup SV stěnou Šchary (Záhorský, Jursa, Baudiš, Hýsek) a průstupy S stěnami na Košťan-tau a na Ullu auz-baši. Také výkony druhé kavkazské výpravy jsou pozoruhodné, zejména na Ušbě.

V Jugoslavii se podařil dvěma ústeckým horolezcům (Kaplan, Rada), prvovýstup SV hřebem na Špik. Poprvé prostoupila čs. žena S stěnou Cima Grande di Lavaredo (Kysilková) a J stěnou Aiguille du Midi (Zibrinová). Kuchař se Zibrinem zdolal ve velmi dobrém čase S stěnu Piz Badile ve Švýcarsku. Mimo to působili čs. horolezci úspěšně ve skupině Watzmannu v Berchtesgadenských Alpách, ve Wilder Kaiser, ve skupině Wiessbachhornu atd.

Text: A. Černík - Snímek O. Zibrinová

Dva z úspěšné trojice v jižní Aiguille du Midi, kterou prostoupila první čs. žena

